

**UCHWAŁA NR XIX/134/2020
RADY GMINY LUBRZA**

z dnia 3 czerwca 2020 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Lubrza na lata
2020 - 2025**

Na podstawie art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019r. poz. 1507 z późn. zm.) oraz art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r., poz. 713 z późn. zm.) Rada Gminy Lubrza uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje do realizacji Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Lubrza na lata 2020 — 2025, która stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Czesława Antoszczyszyn

Załącznik do Uchwały
Nr XIX/134/2020 Rady Gminy Lubrza
z dnia 3 czerwca 2020 r.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych gminy Lubrza na lata 2020 – 2025

Spis treści

1. Wstęp.....	4
I Część diagnostyczna - analityczna.....	7
1. Ogólna charakterystyka gminy.....	7
2. Charakterystyka administracyjna gminy.....	7
3. Położenie i infrastruktura komunikacyjna.....	9
4. Infrastruktura techniczna.....	11
5. Główne wskaźniki demograficzne gminy.....	11
6. Rynek pracy i bezrobocie.....	12
7. Instytucje gminne.....	14
8. Struktura podmiotów gospodarczych i gospodarstw rolnych.....	15
9. Działania Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubrzy (OPS).....	16
II Misja.....	18
Cel strategiczny 1. Poprawa jakości życia osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym.....	18
Cel operacyjny 1.1. Wsparcie osób bezrobotnych i poszukujących pracy.....	18
1.1.1. Wspieranie reintegracji społecznej i zawodowej osób bezrobotnych i poszukujących pracy.....	18
1.1.2. Popularyzacja i rozwój narzędzi ekonomii społecznej.....	19
Cel operacyjny 1.2. Niwelowanie negatywnych skutków ubóstwa.....	20
1.2.1. Wsparcie osób i rodzin mających problemy z zaspokajaniem podstawowych potrzeb materialnych.....	20
1.2.2. Dbłość o bezpieczeństwo mieszkaniowe rodzin.....	21
Cel operacyjny 1.3. Przeciwdziałanie uzależnieniom.....	22
1.3.1. Przeciwdziałanie uzależnieniu od alkoholu.....	22
1.3.2. Przeciwdziałanie narkomanii oraz innym uzależnieniom.....	23
Cel operacyjny 1.4. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.....	24
Cele szczegółowe.....	24
1.4.1. Przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie.....	24
1.4.2. Ochrona i wsparcie osób doświadczających przemocy w rodzinie.....	24
Cel strategiczny 2. Poprawa dostępności usług społecznych dla mieszkańców gminy.....	25
Cel operacyjny 2.1. Wsparcie prawidłowego rozwoju dzieci i młodzieży.....	25
Cel operacyjny 2.2. Wsparcie prawidłowego funkcjonowania rodziny.....	26
Cele szczegółowe:.....	26
2.2.1. Wsparcie rodzin w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.....	26
2.2.2. Wsparcie rodzin wielodzietnych.....	28
Cel operacyjny 2.3. Wsparcie i rozwój usług kierowanych do osób niepełnosprawnych.....	28

2.3.1. Aktywizacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych.....	28
2.3.2. Wsparcie i rozwój usług wspomagających codzienne funkcjonowanie osób niepełnosprawnych.....	29
Cel operacyjny 2.4. Wsparcie i rozwój usług kierowanych do seniorów.....	30
2.4.1. Aktywizacja osób starszych.....	30
2.4.2. Rozwój usług opiekuńczych wspierających osoby starsze w codziennym funkcjonowaniu	31
Cel operacyjny 2.5. Doskonalenie kompetencji zawodowych kadr pomocy społecznej.....	32
Cel strategiczny 3. Integracja społeczności lokalnej.....	33
Cel operacyjny 3.1. Budowa kapitału społecznego.....	33
3.1.1. Budowanie poczucia tożsamości ze społecznością lokalną.....	33
3.1.2. Umacnianie relacji społecznych opartych na zaufaniu i odpowiedzialności za kształt społeczności lokalnej.....	34
Cel operacyjny 3.2. Wspieranie samoorganizacji społeczności lokalnej.....	35
Cele szczegółowe.....	35
3.2.1. Animacja środowisk lokalnych.....	35
3.2.2. Rozwój współpracy z podmiotami prowadzącymi działalność w obszarze pożytku publicznego.....	36
Cel operacyjny 3.3. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych.....	37
Monitoring.....	37
Podsumowanie.....	38

1. Wstęp

Strategia rozwiązywania problemów społecznych jest podstawą do realizacji wzorów interwencji społecznych podejmowanych w celu poprawy tych stanów oraz zjawisk występujących w obrębie danej społeczności, które mają negatywny charakter. Strategia określa, jak rozwiązywać kwestie społeczne.

Obowiązek opracowania Strategii wynika z art. 16 B i 17 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej – tj. Dz.U.2019. poz. 1507 z późn. zm.).¹.

Rozwiązywanie problemów społecznych regulują ponadto:

1. Ustawa z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2407).
2. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 506 ze zm.),
3. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2277),
4. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1111 ze zm.),
5. Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 111),
6. Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 670 ze zm.),
7. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 218),
8. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 852 ze zm.),
9. Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1482 ze zm.),
10. Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 176),
11. Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 426),
12. Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2133),
13. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 688 ze zm.),
14. Ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 326),
15. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1878 ze zm.),
16. Ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2092 ze zm.),

1 Art.16b.1. „Gmina i powiat opracowują strategię rozwiązywania problemów społecznych, samorząd województwa strategię zakresie polityki społecznej”. Art.17.1. „Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka”.

17. Ustawa z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 473 ze zm.);
18. Obwieszczenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 31 sierpnia 2017 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2017r. poz. 1788);
19. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2018 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz. U. 2018 poz. 1358);
20. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. 2018 poz. 73 4).

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Lubrza wpisuje się w cele strategiczne zawarte w dokumentach wyższego szczebla. Dokumentami o istotnym znaczeniu dla rozwiązania problemów społecznych są:

- Europejski Model Społeczny zawarty w Strategii Lizbońskiej,
- Krajowa Strategia Polityki Społecznej na lata 2007 - 2013,
- Opolska Strategia Integracji Społecznej na lata 2016 – 2025
- Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego do 2030 roku

Strategia Lizbońska – Europejski Model Społeczny

Główne cele Europejskiego Modelu Społecznego:

- pełne zatrudnienie,
- spójność społeczna.

Priorytety:

1. Poprawa warunków dla powstawania i funkcjonowania rodzin. Wsparcie rodzin w wychowaniu i edukacji dzieci. Wdrożenie aktywnej polityki społecznej. Kompleksowa rehabilitacja i aktywizacja osób niepełnosprawnych. Budowa systemu wsparcia dla osób w wieku poprodukcyjnym.
2. Aktywizacja i mobilizacja partnerów lokalnych. Partnerstwo publiczno-społeczne, jako podstawa rozwoju usług społecznych.

EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Przystępując do Unii Europejskiej, Polska została objęta w całości Celem 1 wspólnotowej polityki regionalnej - wspieranie rozwoju i strukturalnego dostosowania regionów słabo rozwiniętych. Cel ten realizowany jest z pomocą Funduszy Strukturalnych oraz z Funduszu Spójności.

Instrumentami wspólnotowej polityki regionalnej są:

- Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego,
- Europejski Fundusz Społeczny,
- Europejski Fundusz Orientacji i Gwarancji Rolnej – Sekcja Orientacji.

Obok działań o charakterze prawnym, fiskalnym i instytucjonalnym cele Narodowej Strategii Spójności są realizowane za pomocą Regionalnych Programów Operacyjnych.

Cele i główne obszary wsparcia programu operacyjnego – kapitał ludzki

Dążąc do efektywnego rozwoju zasobów ludzkich, Program koncentruje wsparcie na następujących obszarach: zatrudnienie, edukacja, integracja społeczna, rozwój potencjału adaptacyjnego pracowników i przedsiębiorstw, a także zagadnienia związane z budową sprawnej i skutecznej administracji publicznej wszystkich szczebli i wdrażaniem zasady dobrego rządzenia.

Celem głównym Programu jest: wzrost zatrudnienia i świadomości społecznej, a do osiągnięcia tego celu przyczynia się realizacja sześciu celów strategicznych, do których należą:

1. Podniesienie poziomu aktywności zawodowej oraz zdolności do zatrudnienia osób bezrobotnych i biernych zawodowo.
2. Zmniejszenie obszarów wykluczenia społecznego.
3. Poprawa zdolności adaptacyjnych pracowników i przedsiębiorstw do zmian zachodzących w gospodarce upowszechnienie edukacji społeczeństwa na każdym etapie kształcenia przy równoczesnym zwiększeniu jakości usług edukacyjnych i ich silniejszym powiązaniu z potrzebami gospodarki opartej na wiedzy.
4. Zwiększenie potencjału administracji publicznej w zakresie opracowywania polityki świadczenia usług wysokiej jakości oraz wzmocnienie mechanizmów partnerstwa.
5. Wzrost spójności terytorialnej.

Program składa się z 10 Priorytetów, realizowanych zarówno na poziomie centralnym jak i regionalnym.

Priorytet VII – Promocja integracji społecznej

W ramach Priorytetu VII podejmowane są przede wszystkim działania zmierzające do ułatwienia dostępu do rynku pracy osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym oraz rozwijania instytucji ekonomii społecznej, jako skutecznej formy integracji społeczno - zawodowej. Ważnym elementem wsparcia jest eliminowanie różnego rodzaju barier, na jakie napotykają osoby zagrożone wykluczeniem społecznym. Problem ten dotyczy przede wszystkim osób niepełnosprawnych, długotrwale bezrobotnych, cudzoziemców, osób opuszczających placówki opieki zastępczej czy zakłady karne, postrzeganych w sposób stereotypowy przez pracodawców i otoczenie społeczne, jako pracownicy mniej dyspozycyjni oraz mobilni zawodowo. Wobec tych osób zostaną zastosowane instrumenty aktywnej integracji, mające na celu przywrócenie osób wykluczonych na rynek pracy oraz ich integrację ze społeczeństwem, poprzez przywrócenie zdolności do możliwości zatrudnienia i uzyskanie wsparcia dochodowego.

Zapisy jej są następujące:

Opracowanie instytucjonalnych, organizacyjnych i finansowych instrumentów umożliwiających wdrażanie programów pozwalających na skuteczne:

- 1) Redukowanie zjawiska ubóstwa,
- 2) Wsparcie rodziny,
- 3) Zmniejszenie zjawiska bezrobocia,
- 4) Wsparcie osób bezrobotnych,
- 5) Wsparcie osób starszych i niepełnosprawnych,
- 6) Przeciwdziałanie uzależnieniom.

I Część diagnostyczna - analityczna

1. Ogólna charakterystyka gminy

Powierzchnia gminy wynosi 8315 ha (83,1 km²), co stanowi ok. 1.1% powierzchni województwa opolskiego, a liczba jej mieszkańców na koniec 2018 r. wynosiła 4314 osób.

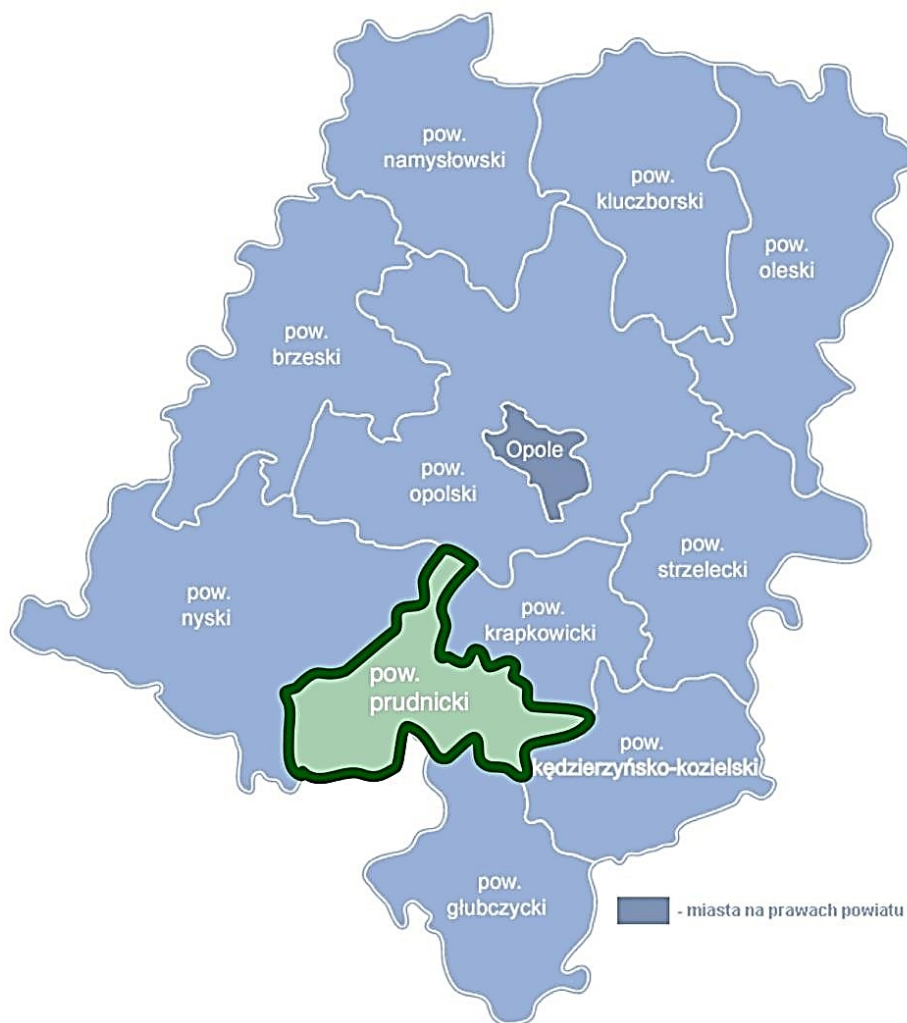
„Podstawową funkcją gminy jest rolnictwo. Jego rozwojowi sprzyjają dobre warunki środowiska przyrodniczego. Użytki rolne stanowią 80,2% powierzchni gminy, lasy 9,72% a pozostałe grunty (w tym zainwestowane) 10,08%. Głównym użytkownikiem gruntów rolnych gminy są rolnicy indywidualni.

Wysokie walory środowiska i krajobrazu przyrodniczego stwarzają potencjalne możliwości rozwoju turystyki i wypoczynku. Położenie gminy w krajowym systemie komunikacji kolejowej i drogowej zapewnia jej dobre powiązania z terenami sąsiednimi oraz możliwościami rozwoju”².

2. Charakterystyka administracyjna gminy

Gmina Lubrza znajduje się w województwie opolskim, w powiecie prudnickim. Odległość od wsi Lubrza do Opola wynosi 50 km.

² Raport o stanie gminy za rok 2018, Lubrza, kwiecień 2019 roku

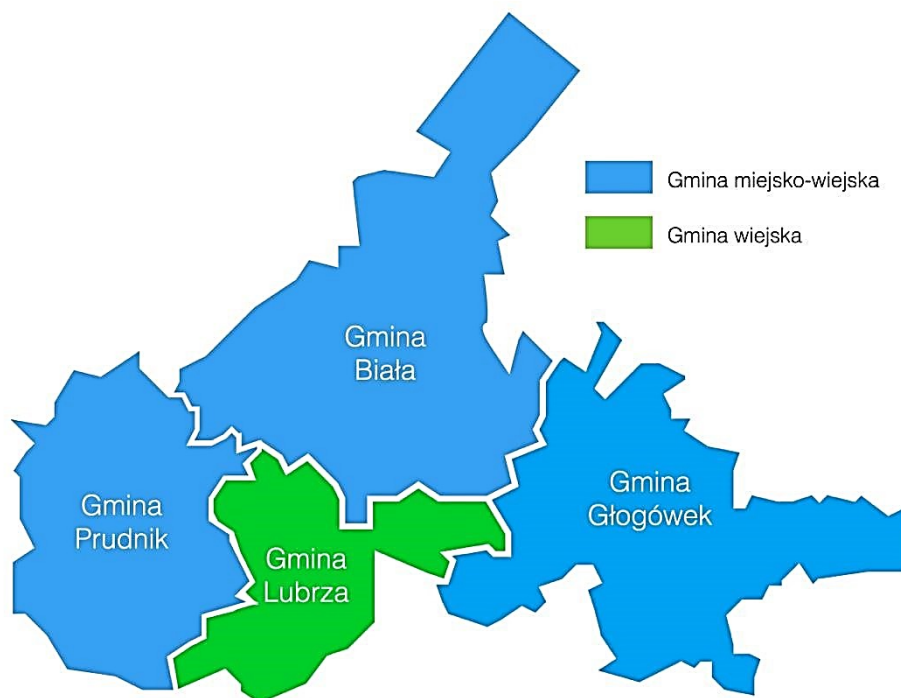
Rysunek 1. Położenie geograficzne powiatu prudnickiego

Źródło: Strategia Rozwoju Powiatu Prudnickiego

Gmina graniczy z Republiką Czeską. Stąd też współpracuje na podstawie umów partnerskich z sześcioma Gminami z Republiki Czeskiej, są to:

- 1) Divci Hrad,
- 2) Hlinka,
- 3) Mesto Albrechtice,
- 4) Slezske Pavlovice,
- 5) Vysoka.
- 6) Liptaň.

Administracyjnie gmina wchodzi w skład powiatu prudnickiego obok gmin: Biała, Głogówek i Prudnik. Warto podkreślić, że jako jedyną w powiecie Lubrza jest gminą wiejską.

Rysunek 2. Położenie geograficzne gminy Lubrza w powiecie prudnickim

Źródło: Strategia Rozwoju Powiatu Prudnickiego

W skład Gminy Lubrza wchodzi 11 sołectw:

- 1) Lubrza,
- 2) Dytmarów,
- 3) Skrzypiec,
- 4) Krzyżkowice,
- 5) Jasiona,
- 6) Trzebina,
- 7) Prężynka (z przysiółkiem Dobroszewice),
- 8) Nowy Browiniec,
- 9) Olszynka,
- 10) Laskowice,
- 11) Słoków.

3. Położenie i infrastruktura komunikacyjna

„Gmina Lubrza położona jest w południowej części województwa opolskiego, na pograniczu dwóch krain geograficznych: Niziny Śląskiej i Sudetów Wschodnich, które zapewniają jej urozmaicone ukształtowanie powierzchni terenu oraz wysokie walory krajobrazu przyrodniczego.

Utworzony w 1988r. Park Krajobrazowy „Góry Opawskie” oraz jego otulina obejmują południowo zachodnią część obszaru gminy, charakteryzującej się obszarem wyżynnym i górskim.

Przez teren gminy przebiegają dwa odcinki dróg krajowych o znaczeniu regionalnym i ponadregionalnym łączące główne centra gospodarczo administracyjne Polski i Czech. Jest to droga krajowa nr 40 relacji Granica Państwa – Głuchołazy – Prudnik – Kędzierzyn-Koźle – Pyskowice oraz droga nr 41 relacji Nysa – Prudnik – Trzebinia – Granica Państwa. Przeprowadzają one przez teren gminy głównie ruch tranzytowy w tym także do przejścia granicznego w Głuchołazach i jedyne przejście pełnotowarowe na terenie Opolszczyzny i jednego z trzech największych na granicy pomiędzy Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeską w Trzebinie”³.

Komunikacja drogowa oparta jest na:

- drogach krajowych – 18,28 km
- drogach powiatowych – 28,23 km
- drodze wojewódzkiej – 7,59 km
- drogach gminnych – 15,76 km

Przez teren Gminy przebiega linia kolejowa PKP nr 137 relacji Katowice - Legnica oraz nr 306 relacji Gogolin - Prudnik.

Rysunek 3. Główne szlaki komunikacyjne w gminie Lubrza

Źródło: Strona gminy: <https://lubrza.opole.pl/34/45/polozenie.html>

4. Infrastruktura techniczna

Gmina Lubrza posiada studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego podjętego pierwotnie uchwałą Nr XV/132/2000 Rady Gminy w Lubrzy z dnia 29 czerwca 2000 r. Zmiana studium uchwalona została uchwałą nr XXVII/193/2010 Rady Gminy Lubrza z dnia 24 lutego 2010 roku⁴.

Gmina jest całkowicie zwodociągowana. Sieć wodociągowa wynosi 66,48 km. Do sieci podłączonych jest 1105 budynków. Gmina nie jest skanalizowana. Uchwałą Nr XIX/152/2012 z dnia 28 grudnia 2012 r. Gmina udziela dotacji celowej na dofinansowanie realizacji przydomowych oczyszczalni ścieków. W związku z tym projektem udało się posadowić 26 sztuk indywidualnych oczyszczalni. Gmina nie jest również zgazyfikowana.

Sieć elektryczna zasila wszystkie posesje w energię elektryczną. Na istniejących słupach znajdują się 503 oprawy oświetlenia ulic stanowiących własność gminy oraz 5 opraw stanowiących mienie TAURON Dystrybucja S.A.

5. Główne wskaźniki demograficzne gminy

Gmina Lubrza ma 4338 mieszkańców (stan na 31 grudnia 2018 r.), z czego 51,3% stanowiły kobiety, a 48,7% mężczyźni⁵.

4 Ponadto obowiązują:

UCHWAŁA NR XXXIII/285/2014 RADY GMINY LUBRZA z dnia 23 września 2014 r.

w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi LUBRZA.

UCHWAŁA NR III/16/2011 Rady Gminy Lubrza z dnia 26 stycznia 2011r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów zabudowy mieszkaniowej we wsi SKRZYPIEC.

UCHWAŁA NR VIII/47/2015 RADY GMINY LUBRZA z dnia 8 czerwca 2015 r.

w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu górniczego „Trzebina”.

UCHWAŁA NR VI/30/2015 RADY GMINY LUBRZA z dnia 25 marca 2015 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Trzebina.

Uchwała NR XX/172/05 Rady Gminy w Lubrzy z dnia 31 maja 2005 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wieś PRĘŻYNKA – TERENY PRZEMYSŁOWE.

UCHWAŁA Nr XXVII/212/2013 RADY GMINY LUBRZA z dnia 30 października 2013

r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów lokalizacji farmy wiatrowej na gruntach wsi PRĘŻYNKA-LUBRZA.

UCHWAŁA Nr XXVII/214/2013 RADY GMINY LUBRZA z dnia 30 października 2013 r.

w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów lokalizacji farmy wiatrowej na gruntach wsi PRĘŻYNKA.

UCHWAŁA Nr XXVII/216/2013 RADY GMINY LUBRZA z dnia 30 października 2013 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów lokalizacji farmy wiatrowej na gruntach wsi LASKOWICE-NOWY BROWINIEC.

UCHWAŁA Nr XXVII/218/2013 RADY GMINY LUBRZA z dnia 30 października 2013 r.

w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów lokalizacji farmy wiatrowej na gruntach wsi SŁOKÓW-LASKOWICE-NOWY BROWINIEC.

5 GUS: Województwo Opolskie. Podregiony, Powiaty, Gminy, Opole 2019

W latach 2002-2018 liczba mieszkańców zmniejszyła się o 4,7%⁶. Średni wiek mieszkańców gminy wynosi 40,3 lat i jest nieznacznie mniejszy od średniego wieku mieszkańców województwa opolskiego (42,6 lat) oraz porównywalny do średniego wieku mieszkańców całej Polski⁷.

Mieszkańcy gminy Lubrza zawarli w 2018 roku 22 małżeństwa, co odpowiada 6,2 małżeństwom na 1000 mieszkańców. Jest to znacznie więcej od wartości dla województwa opolskiego (4,8) oraz znacznie więcej od wartości dla Polski. W tym samym okresie odnotowano 1,3 rozwodów przypadających na 1000 mieszkańców⁸.

Około 30,0% mieszkańców gminy Lubrza jest stanu wolnego, 55,0% w stanie małżeńskim, 4,6% jest po rozwodzie, a 10,0% to wdowy/wdowcy⁹. Gmina Lubrza ma ujemny przyrost naturalny wynoszący -1 (rok do roku). Odpowiada to przyrostowi naturalnemu -0,92 na 1000 mieszkańców gminy Lubrza. W 2017 roku urodziło się 40 dzieci Średnia waga noworodków to 3 359 gramów¹⁰.

Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi 0,97 i jest znacznie wyższy od średniej dla województwa opolskiego (0,83). W 2018 roku w gminie Lubrza nastąpiło 41 zgonów 49,5% spowodowanych było chorobami układu krążenia, przyczyną 20,2% były nowotwory, a 8,6% zgonów spowodowanych było chorobami układu oddechowego¹¹.

Na 1000 ludności gminy Lubrza przypada 12.87 zgonów. Jest to znacznie więcej od wartości średniej dla województwa opolskiego (10.06)¹².

W 2017 roku zarejestrowano 76 zameldowań w ruchu wewnętrznym oraz 63 wymeldowań, w wyniku czego saldo migracji wewnętrznych wynosiło dla gminy Lubrza 13. W tym samym roku 2 osoby zameldowało się z zagranicy oraz zarejestrowano 1 wymeldowań za granicę - daje to saldo migracji zagranicznych wynoszące 1.

6. Rynek pracy i bezrobocie

Niemal $\frac{2}{3}$ (62,4%) mieszkańców gminy Lubrza jest w wieku produkcyjnym, 17,9% w wieku przedprodukcyjnym, a 19,7% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym¹³.

6 Dane GUS: www.polskawliczbach.pl/gmina_Lubrza_opolskie

7 GUS: Województwo Opolskie. Podregiony, Powiaty, Gminy, Opole 2019

8 Tamże

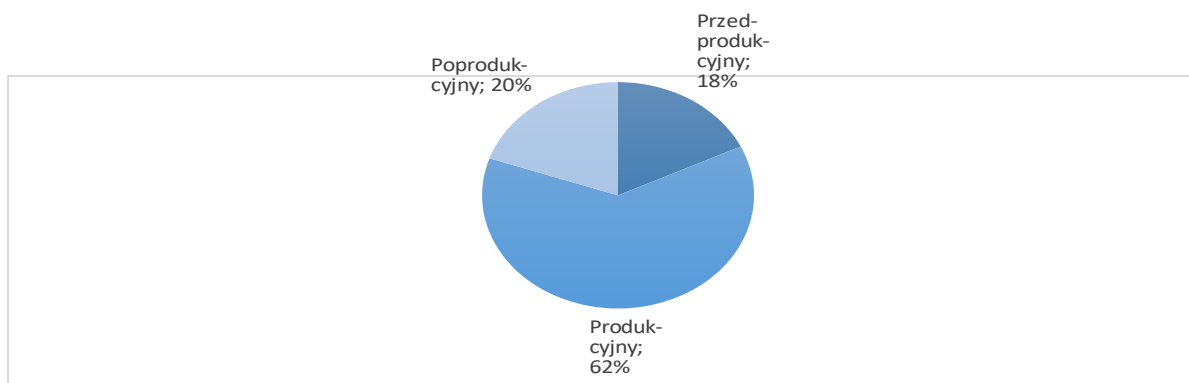
9 Dane GUS: www.polskawliczbach.pl/gmina_Lubrza_opolskie

10 Tamże.

11 Dane GUS: www.polskawliczbach.pl/gmina_Lubrza_opolskie

12 Tamże

13 Tamże

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Na koniec 2017 roku przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gminie Lubrza wynosiło 3 609,33 PLN, co odpowiadało 79.70% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce¹⁴.

Wśród aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Lubrza 445 osób wyjeżdża do pracy do innych gmin, a 100 pracujących przyjeżdża do pracy spoza gminy - tak więc saldo przyjazdów i wyjazdów do pracy wynosi -345. 34,0% aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Lubrza pracuje w sektorze rolniczym (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), 23,1% w przemyśle i budownictwie, a 13,5% w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja) oraz 2,2% pracuje w sektorze finansowym (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości)¹⁵.

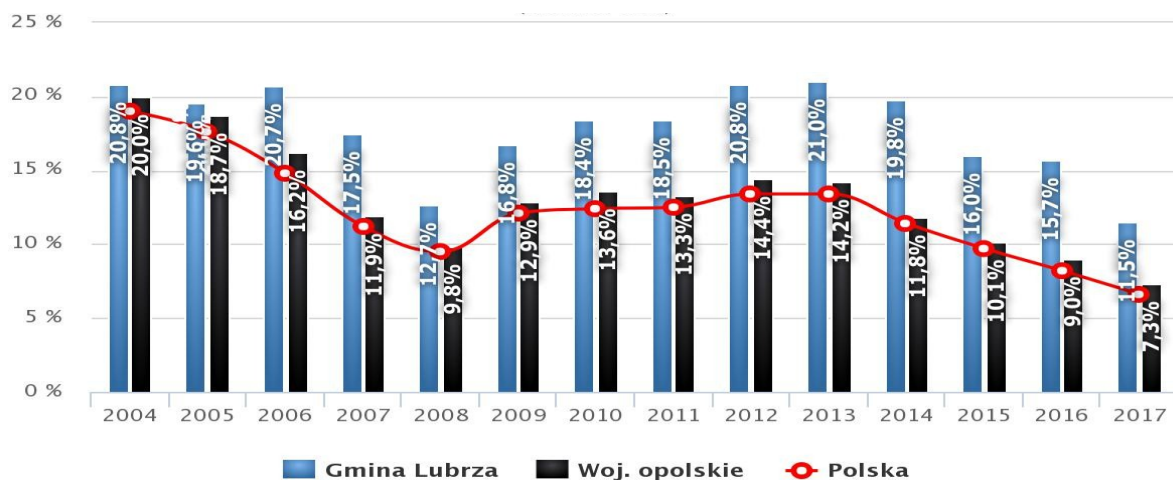
Stopa bezrobocia w powiecie prudnickim wynosiła na koniec 2019 r. 8,9%¹⁶. Dla porównania w całym województwie wyniosła ona 5,8%¹⁷. Począwszy od 2013 r. odnotowuje się dynamiczny spadek stopy bezrobocia.

14 https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Lubrza_opolskie

15 Tamże

16 Stopa bezrobocia jest wyliczana przez PUP na podstawie danych powiatowych. Źródło: <http://pup-prudnik.pl/statystyki/stopa-bezrobocia/rok/2019>

17 Bank Danych Lokalnych GUS

Wykres 1. Szacunkowa stopa bezrobocia w powiecie prudnickim (dynamika)

Na koniec 2019 r. w gminie bez pracy pozostawało 119 osób w tym 60 kobiet.

Tabela 1. Osoby bezrobotne w gminie Lubrza (stan na 31 grudnia 2019 r.)

Kategorie	Ogółem	Kobiety
Ogółem	119	60
do 25 roku życia	13	7
długotrwale bezrobotni	71	41
pow. 50 roku życia	40	12
bez kwalifikacji zawodowych	38	20
z prawem do zasiłku	11	6
zwolnieni z przyczyn dot. zakładu	4	2
niepełnosprawni	9	3

Źródło: PUP w Prudniku: Bezrobocie w powiecie prudnickim z podziałem na gminy - stan na dzień 31.12.2019 r.

7. Instytucje gminne

Gminne jednostki organizacyjne przedstawia tabela poniżej.

Tabela 2. Instytucje gminne

Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubrzy	ul. Wolności 73	https://lubrza.opole.pl/329/ops.html# e-mail: ops@lubrza.opole.pl
Szkoła Podstawowa w Lubrzy	Ul. Szkolna 22	www.zs_lubrza.wodip.opole.pl e-mail: g_lubrza@wodip.opole.pl
Gminne Przedszkole Publiczne w Lubrzy	Ul. Wolności 54	https://lubrza.opole.pl/331/gminne-przedszkole-publiczne.html
Zakład Gospodarki Komunalnej i	ul. Harcerska 1	www.zgkim-lubrza.pl e-mail: zgkim@lubrza.opole.pl

Mieszkaniowej w Lubrzy		
Gminny Ośrodek Kultury w Lubrzy	ul. Wolności 73	http://www.goklubrza.pl/ e-mail: gok@lubrza.opole.pl

Stałymi imprezami kulturalnymi gminy są:

- 1) Ferie zimowe – zajęcia dla dzieci i młodzieży,
- 2) Kiermasz kwiatów, drzewek owocowych, drzewek ozdobnych, nasion,
- 3) konkurs piosenki polskiej „Zostań gwiazdą piosenki”
Święto Gminy Lubrza,
- 4) „Wesołe Wakacje” – zajęcia dla dzieci i młodzieży,
- 5) Dożynki Gminne,
- 6) Mikołajki,
- 7) Imprezy o charakterze sportowym i rekreacyjnym:
 - Gminny Turniej Tenisa Stołowego,
 - Gminny Turniej Piłki Nożnej „Piłkarska Kadra Czeką”,
 - Gminny Turniej Szachowy,
- 8) Blok imprez sportowych z okazji 1 i 3 maja,
- 9) Turnieje Piłki Nożnej, Igrzyska L.A. dla dzieci szkół podstawowych.

8. Struktura podmiotów gospodarczych i gospodarstw rolnych

Zgodnie z Centralną Ewidencją i Informacją o Działalności Gospodarczej (CEIDG), według stanu na dzień 8 kwietnia 2019 r. ilość zarejestrowanych podmiotów gospodarczych, które mają główne miejsce prowadzenia działalności w Gminie Lubrza obejmowała 303 pozycji, z czego status „aktywny” posiadały 126 podmioty, status „wykreślony” posiadało 150 podmiotów a, status „zawieszony” posiadały 21 podmioty.

Podmioty gospodarcze funkcjonujące na terenie Gminy to przede wszystkim małe i średnie przedsiębiorstwa.

Do wiodących branż w Gminie zaliczyć należy: usługi ogólnobudowlane, transport drogowy towarów, obróbka drewna, handel i naprawy pojazdów samochodowych.

W Gminie Lubrza funkcjonuje 678 gospodarstw rolnych. Są to w większości gospodarstwa małe. Jedynie 13% gospodarstw przekracza powierzchnię 10 ha, a co trzecie gospodarstwo ma od 1 do 2 ha.

Tabela 3. Struktura gospodarstw rolnych

Powierzchnia gospodarstw	Liczba	%	% skumulowany
1 – 2 ha	225	33,2%	33,2%
2,01 – 5 ha	187	27,6%	60,8%
5,01 – 7 ha	67	9,9%	70,6%
7,01 – 10 ha	62	9,1%	79,8%
10,01 – 15 ha	49	7,2%	87,0%
powyżej 15 ha	88	13,0%	100,0%
Razem	678	100,0%	

Źródło: raport o stanie gminy za rok 2018, Lubrza 2019.

9. Działania Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubrzy (OPS)

OPS w Lubrzy podejmuje szereg działań w zakresie:

1. Wspomagania pieczy zastępczej
2. Przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
3. Integracji społecznej osób wykluczonych społecznie;
4. Usługi opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych;
5. Pomocy w zakresie dożywiania;
6. Pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym;
7. Świadczeń rodzinnych
8. Świadczeń wychowawczych
9. Świadczeń dobry start

Planowany budżet OPS na rok 2020 wynosi 1, 347 mln PLN, co stanowi 5,7% wydatków gminy¹⁸. W porównaniu do lat poprzednich udział ten uległ znacznemu obniżeniu. Jeszcze w 2019 r. wynosił on odpowiednio 7,1% wydatków. Świadczy to o poprawiającej się kondycji ekonomicznej mieszkańców. Zasadniczy wpływ na polepszenie się kondycji mieszkańców mają wydatki rodzinne m.in. program Rodzina 500 Plus, w ramach których w 2020 r. przeznaczono 4 992,5 mln PLN czyli niemal dwukrotnie więcej niż w 2019 r.

W strukturze wydatków na pomoc społeczną w 2019 r¹⁹..:

- 1) Na przeciwdziałanie zjawiskom przemocy w rodzinie przeznaczono 1 500 PLN;
- 2) Na składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej 14 400 PLN;
- 3) Na zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe 226,8 tys. PLN;
- 4) Na zasiłki stałe 160 tys. PLN;
- 5) Na usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze 70 319 PLN;
- 6) Na pomoc w zakresie dożywiania 60 tys. PLN;

18 Budżet gminy na 2020 r., Zarządzenie nr 0050.158.2019 Wójta Gminy Lubrza w sprawie przedłożenia budżetu Gminy Lubrza na 2020 r. : <https://bip.lubrza.opole.pl/1819/budzet-2020.html>

19 Projekt planu finansowego dochodów i wydatków ośrodka pomocy społecznej w Lubrzy na 2019 rok. Lubrza, 28.09.2018r.

- 7) Na pomoc materialną dla uczniów o charakterze socjalnym 50 tys. PLN;
- 8) Na świadczenia wychowawcze 2 240 000,00 PLN,
- 9) Na świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego 1 193 501 PLN;
- 10) Na wspieranie rodziny 19 211 PLN;
- 11) Na wspieranie pieczy zastępczej 25 163 PLN;
- 12) Na koordynowanie systemów zabezpieczenia społecznego w obszarze świadczeń rodzinnych oraz świadczenia wychowawczego 203 672 PLN.

W roku 2018 r. w gminie łącznie pomocą objęto 177 osób i 113 rodzin.

Tabela 4. Liczba osób i rodzin objętych pomocą społeczną w 2018 r.

Wyszczególnienie	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych ogółem (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania)	177	113	266
w tym:	103	103	224
świadczenia pieniężne			
świadczenia niepieniężne	76	39	157
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	3	3	12
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	175	111	260
Pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej ogółem	0	92	212

Źródło: OPS w Lubrzy, Sprawozdanie półroczne i roczne z udzielonych świadczeń pomocy społecznej - pieniężnych, w naturze i usługach w 2018 r.

Głównymi powodami przyznania pomocy osobom i rodzinom było bezrobocie, a częstymi powodami: ubóstwo i niepełnosprawność.

II Misja

Misją strategii jest

Zapewnienie mieszkańcom Gminy Lubrza wysokiej jakości życia i usług publicznych w oparciu o działania służące włączeniu społecznemu, poprawę dostępu do usług społecznych oraz integrację społeczności Gminy jako całości.

Cel strategiczny 1. Poprawa jakości życia osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym

Cel operacyjny 1.1. Wsparcie osób bezrobotnych i poszukujących pracy

Cele szczegółowe:

1.1.1. Wspieranie reintegracji społecznej i zawodowej osób bezrobotnych i poszukujących pracy

Działania:

- 1) Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie działań na rzecz osób bezrobotnych i poszukujących pracy, szczególnie w odniesieniu do upowszechniania ofert pracy, informacji o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa zawodowego, szkoleniach, stażach, zatrudnieniu wspomaganym oraz organizacji robót publicznych i prac interwencyjnych i zatrudnienia socjalnego;
- 2) Współpraca z lokalnymi przedsiębiorcami w celu upowszechniania ofert pracy i informacji o wolnych miejscach pracy;
- 3) Praca socjalna z osobami bezrobotnymi, mająca na celu wzmocnienie ich potencjału wewnętrznego i zasobów, w tym również w oparciu o kontrakt socjalny lub projekt socjalny;
- 4) Uczestnictwo w monitoringu potrzeb lokalnego rynku pracy i włączanie się w planowanie kierunków kształcenia uwzględniających te potrzeby;
- 5) Wsparcie finansowe osób bezrobotnych i ich rodzin;
- 6) Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości w gminie;
- 7) Promocja gminy w celu pozyskiwania inwestorów, tworzących nowe miejsca pracy;
- 8) Inicjowanie i uczestnictwo w projektach służących poprawie sytuacji społeczno-zawodowej osób bezrobotnych, w tym w projektach finansowanych z funduszy unijnych;
- 9) Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami podejmującymi działania na rzecz osób bezrobotnych.

Wskaźniki:

- 1) Stopa bezrobocia;
- 2) Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia;
- 3) Liczba kontraktów socjalnych zawartych z osobami bezrobotnymi;
- 4) Liczba projektów socjalnych zrealizowanych na rzecz osób bezrobotnych;
- 5) Liczba upublicznionych ofert pracy;
- 6) Liczba podmiotów gospodarczych w gminie.

Termin realizacji:

Zadanie ciągłe, prowadzone w latach 2020-2025

Główni realizatorzy i partnerzy:

Urząd Gminy Lubrza, Rada Gminy, Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowy Urząd Pracy, lokalni przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

Oczekiwane efekty:

- 1) Zmniejszenie poziomu bezrobocia;
- 2) Wzrost kompetencji społeczno-zawodowych i poczucia sprawstwa wśród osób, z którymi prowadzona jest praca socjalna;
- 3) Pobudzenie lokalnej przedsiębiorczości.

1.1.2. Popularyzacja i rozwój narzędzi ekonomii społecznej**Działania:**

- 1) Upowszechnianie informacji o ekonomii społecznej jako jednej z form zatrudnienia i tworzenia nowych miejsc pracy;
- 2) Promowanie rozwoju spółdzielczości socjalnej jako formy zatrudnienia i samo zatrudnienia;
- 3) Wsparcie utworzenia spółdzielni socjalnej, w oparciu o potencjał turystyczny Gminy Lubrza;
- 4) Współpraca z okolicznymi centrami integracji społecznej służąca zwiększeniu uczestnictwa osób bezrobotnych z gminy Lubrza w reintegracji społeczno-zawodowej w ramach CIS;
- 5) Współpraca z okolicznymi klubami integracji społecznej służąca zwiększeniu uczestnictwa osób bezrobotnych z gminy Lubrza;
- 6) Działaniach CIS inicjowanie i udział w projektach mających na celu rozwój ekonomii społecznej, w tym w projektach finansowanych z funduszy unijnych;
- 7) Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami podejmującymi działania na rzecz rozwoju ekonomii społecznej.

Wskaźniki:

- 1) Liczba upublicznionych informacji nt. ekonomii społecznej i jej narzędzi;
- 2) Liczba szkoleń, seminariów, konferencji, spotkań poświęconych problematyce ekonomii społecznej;
- 3) Liczba spółdzielni socjalnych;
- 4) Liczba uczestników działań reintegracyjnych podejmowanych w ramach CIS.

Termin realizacji:

Zadanie ciągłe, prowadzone w latach 2020-2025

Główni realizatorzy i partnerzy:

Urząd Gminy Lubrza, Rada Gminy, Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe, centra integracji społecznej, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej

Oczekiwane efekty:

- 1) Wzrost wiedzy na temat ekonomii społecznej jako jednej z form tworzenia nowych miejsc pracy, zatrudnienia i samo zatrudnienia;
- 2) Zwiększenie prozatrudnieniowej aktywności osób bezrobotnych i w trudnej sytuacji na rynku pracy.

Cel operacyjny 1.2. Niwelowanie negatywnych skutków ubóstwa

Cele szczegółowe:

1.2.1. Wsparcie osób i rodzin mających problemy z zaspokajaniem podstawowych potrzeb materialnych

Działania:

- 1) Praca socjalna z osobami korzystającymi z pomocy społecznej z powodu ubóstwa, w tym z wykorzystaniem kontraktu socjalnego lub projektu socjalnego;
- 2) Pomoc finansowa i rzeczowa osobom i rodzinom uprawnionym do korzystania z pomocy społecznej, znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej i materialnej;
- 3) Wsparcie postaw aktywności w przezwyciężaniu trudnej sytuacji materialnej, w tym uruchamianie zasobów wewnętrznych jednostek i rodzin oraz zasobów społeczności lokalnych;
- 4) Pozyskiwanie żywności dla ubogich mieszkańców gminy, w tym w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa;
- 5) Organizowanie dożywiania dzieci i młodzieży z rodzin w trudnej sytuacji materialnej oraz innych osób potrzebujących posiłku, w tym również w ramach Wieloletniego Programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu”;
- 6) Wsparcie dzieci i młodzieży z rodzin ubogich w zaspokajaniu potrzeb podstawowych (w tym niezbędna odzież, obuwie, wyposażenie w podręczniki i pomoce szkolne, itp.) oraz rozwojowych (w tym organizacja czasu wolnego, organizacja wypoczynku letniego i zimowego, zajęcia wyrównawcze, itp.);
- 7) Organizowanie i włączanie się w akcje charytatywne na rzecz poprawy warunków życia osób ubogich;
- 8) Monitorowanie zjawiska ubóstwa na poziomie lokalnym;
- 9) Realizacja programów na rzecz ograniczania zjawiska ubóstwa na poziomie lokalnym;
- 10) Inicjowanie i udział w projektach mających na celu zmniejszanie skali ubóstwa w wymiarze lokalnym, w tym w projektach finansowanych z funduszy unijnych;
- 11) Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami podejmującymi działania na rzecz osób ubogich oraz niwelowania skali ubóstwa.

Wskaźniki:

- 1) Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa;
- 2) Liczba kontraktów socjalnych zawartych z osobami w trudnej sytuacji materialnej;
- 3) Liczba projektów socjalnych zrealizowanych na rzecz osób ubogich;
- 4) Liczba osób objętych dożywianiem;
- 5) Liczba dzieci i młodzieży korzystających z różnych form wsparcia w związku z trudną sytuacją materialną rodziny.

Termin realizacji:

Zadanie ciągłe, prowadzone w latach 2020-2025

Główni realizatorzy i partnerzy:

Urząd Gminy Lubrza, Rada Gminy, Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe, szkoły, Kościół, społeczność lokalna.

Oczekiwane efekty:

- 1) Poprawa warunków życia osób ubogich i zagrożonych ubóstwem;
- 2) Zmniejszenie skali ubóstwa.

1.2.2. Dbalność o bezpieczeństwo mieszkaniowe rodzin**Działania:**

- 1) Monitorowanie potrzeb mieszkaniowych w gminie i poziomu ich zaspokajania;
- 2) Monitorowanie gminnego zasobu mieszkaniowego;
- 3) Powiększanie gminnego zasobu lokali komunalnych i socjalnych inicjowanie i udział w projektach mających na celu zwiększanie gminnego zasobu mieszkaniowego, w tym w projektach finansowanych z funduszy unijnych;
- 4) Praca socjalna z osobami zagrożonymi bezdomnością i bezdomnymi, w tym w oparciu o kontrakt socjalny lub projekt socjalny;
- 5) Wsparcie finansowe i rzeczowe osób zagrożonych bezdomnością i bezdomnych, w tym w oparciu o indywidualny program wychodzenia z bezdomności;
- 6) Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami podejmującymi działania na rzecz osób zagrożonych bezdomnością i bezdomnych.

Wskaźniki:

- 1) Liczba lokali komunalnych i socjalnych;
- 2) Liczba osób oczekujących na lokal komunalny lub socjalny;
- 3) Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezdomności;
- 4) Liczba indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności.

Termin realizacji:

Zadanie ciągłe, prowadzone w latach 2020-2025

Główni realizatorzy i partnerzy:

Urząd Gminy Lubrza, Rada Gminy, Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe, Kościół, społeczność lokalna

Oczekiwane efekty:

- 1) Poprawa bezpieczeństwa mieszkaniowego mieszkańców gminy przeciwdziałanie zjawisku bezdomności.

Cel operacyjny 1.3. Przeciwdziałanie uzależnieniom**Cele szczegółowe:****1.3.1. Przeciwdziałanie uzależnieniu od alkoholu****Działania:**

- 1) Upowszechnianie informacji o możliwościach uzyskania pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) Wsparcie rodzin, w których występują problemy alkoholowe, szczególnie w zakresie pomocy psychospołecznej i prawnej oraz ochrony przed przemocą;

- 3) Upowszechnianie wiedzy na temat mechanizmów i wzorców picia szkodliwego, kształtowanie postaw odpowiedzialnego używania alkoholu;
- 4) Prowadzenie działań profilaktycznych o charakterze informacyjnym i edukacyjnym w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności kierowanych do dzieci i młodzieży;
- 5) Monitoring przestrzegania przepisów prawa związanych z obrotem alkoholem, szczególnie w zakresie sprzedaży alkoholu osobom nieuprawnionym, w tym szczególnie nieletnim oraz reklamy napojów alkoholowych;
- 6) Realizacja programów na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych na poziomie lokalnym;
- 7) Inicjowanie i udział w projektach mających na celu rozwiązywanie problemów alkoholowych w wymiarze lokalnym, w tym w projektach finansowanych z funduszy unijnych;
- 8) Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami podejmującymi działania na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych.

Wskaźniki:

- 1) Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu;
- 2) Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu, objętych kontraktem socjalnym lub uczestniczących w projektach socjalnych;
- 3) Liczba upowszechnionych informacji o charakterze profilaktycznym z obszaru rozwiązywania problemów alkoholowych;
- 4) Liczba osób objętych działaniami profilaktycznymi, w tym liczba dzieci i młodzieży;
- 5) Liczba spotkań, konferencji, szkoleń, wykładów dotyczących problematyki rozwiązywania problemów alkoholowych;
- 6) Liczba osób zobowiązanych do podjęcia leczenia odwykowego;
- 7) Liczba lokalnych kampanii na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych.

Termin realizacji:

Zadanie ciągłe, prowadzone w latach 2020-2025

Główni realizatorzy i partnerzy:

Urząd Gminy Lubrza, Rada Gminy, Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii, Policja, Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, placówki przedszkolne, szkoły, organizacje pozarządowe, Kościół, społeczność lokalna

Oczekiwane efekty:

- 1) Zmniejszenie skali uzależnienia od alkoholu;
- 2) Zmiana wzorców picia alkoholu na nieuzależniające;
- 3) Wzrost wiedzy na temat problematyki rozwiązywania problemów alkoholowych;
- 4) Poprawa zdrowia mieszkańców gminy.

1.3.2. Przeciwdziałanie narkomanii oraz innym uzależnieniom

Działania:

- 1) Upowszechnianie informacji o możliwościach uzyskania pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od narkotyków;

- 2) Wsparcie rodzin, w których występują problemy narkomanii w zakresie pomocy psychospołecznej i prawnej;
- 3) Upowszechnianie wiedzy na temat szkodliwości narkotyków;
- 4) Upowszechnianie wiedzy o różnych rodzajach uzależnień;
- 5) Prowadzenie działań profilaktycznych o charakterze informacyjnym i edukacyjnym w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień, w tym narkomanii, w szczególności kierowanych do dzieci i młodzieży;
- 6) Realizacja programów na rzecz rozwiązywania problemów narkomanii i innych uzależnień na poziomie lokalnym;
- 7) Inicjowanie i udział w projektach mających na celu rozwiązywanie problemów uzależnień w tym narkomanii, w wymiarze lokalnym, w tym w projektach finansowanych z funduszy unijnych;
- 8) Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami podejmującymi działania na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień, w tym narkomanii.

Wskaźniki:

- 1) Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu narkomanii;
- 2) Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu narkomanii, objętych kontraktem socjalnym lub uczestniczących w projektach socjalnych;
- 3) Liczba osób objętych działaniami profilaktycznymi, w tym liczba dzieci i młodzieży;
- 4) Liczba spotkań, konferencji, szkoleń, wykładów dotyczących problematyki uzależnień, w tym narkomanii.

Termin realizacji:

Zadanie ciągłe, prowadzone w latach 2020-2025

Główni realizatorzy i partnerzy:

Urząd Gminy Lubrza, Rada Gminy, Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii, szkoły, organizacje pozarządowe, Kościół, społeczność lokalna.

Oczekiwane efekty:

- 1) Zmniejszenie skali występowania zjawiska narkomanii oraz innych uzależnień;
- 2) Wzrost wiedzy na temat różnych form uzależnień, w tym narkomanii.

Cel operacyjny 1.4. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

Cele szczegółowe

1.4.1. Przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie

Działania:

- 1) Upowszechnianie wiedzy na temat zjawiska przemocy w rodzinie, jego form i przejawów;
- 2) Kształtowanie postaw wobec przemocy i sposobów reagowania na jej występowanie;
- 3) Propagowanie wzorców zachowań wolnych od przemocy;
- 4) Kształtowanie umiejętności radzenia sobie z negatywnymi emocjami w sposób pozbawiony przemocy;
- 5) Rozwijanie działalności Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 6) Kierowanie, w razie potrzeby, osób stosujących przemoc w rodzinie do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych;

- 7) Inicjowanie i udział w projektach mających na celu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie w wymiarze lokalnym, w tym w projektach finansowanych z funduszy unijnych;
- 8) Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami podejmującymi działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Wskaźniki:

- 1) Liczba kampanii społecznych dotyczących problematyki przemocy w rodzinie;
- 2) Liczba szkoleń, prelekcji, wykładów, seminariów na temat zjawiska przemocy w rodzinie;
- 3) Liczba upowszechnionych informacji na temat zjawiska przemocy w rodzinie;
- 4) Liczba osób skierowanych do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych.

Termin realizacji:

Zadanie ciągle, prowadzone w latach 2020-2025

Główni realizatorzy i partnerzy:

Urząd Gminy Lubrza, Rada Gminy, Ośrodek Pomocy Społecznej, Policja, Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, organizacje pozarządowe, powiatowe jednostki organizacyjne pomocy społecznej działające w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, Ośrodek Interwencji Kryzysowej.

Oczekiwane efekty:

- 1) Wzrost świadomości społecznej odnośnie zjawiska przemocy w rodzinie i sposobów przeciwdziałania jego skutkom;
- 2) Wzrost umiejętności radzenia sobie z negatywnymi emocjami w sposób nieprzemocowy;
- 3) Ograniczenie przyzwolenia społecznego dla występowania przemocy w rodzinie – reagowanie na przemoc.

1.4.2. Ochrona i wsparcie osób doświadczających przemocy w rodzinie

Działania:

- 1) Upowszechnianie informacji o możliwościach uzyskania pomocy (w tym psychologicznej, medycznej, socjalnej, prawnej itp.) przez osoby doświadczające przemocy w rodzinie;
- 2) Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 3) Zapewnienie, w razie potrzeby, osobom doświadczającym przemocy, miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 4) Inicjowanie i wspieranie rozwoju grup wsparcia i grup samopomocowych dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie;
- 5) Realizacja programów na rzecz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na poziomie lokalnym;
- 6) Inicjowanie i udział w projektach mających na celu wsparcie osób doświadczających przemocy w rodzinie w wymiarze lokalnym, w tym w projektach finansowanych z funduszy unijnych;
- 7) Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami podejmującymi działania na rzecz wsparcia osób doświadczających przemocy w rodzinie.

Wskaźniki:

- 1) Liczba osób, wobec których uruchomiono procedurę Niebieskie Karty w związku z możliwością doświadczania przemocy;
- 2) Liczba osób skierowanych do ośrodków wsparcia w związku z doświadczaniem przemocy w rodzinie;

- 3) Liczba dostępnych form wsparcia dla osób doświadczających przemoc;
- 4) Liczba udzielonych informacji o możliwości uzyskania pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie;
- 5) Liczba porad i interwencji związanych z doświadczaniem przemoc w rodzinie.

Termin realizacji:

Zadanie ciągłe, prowadzone w latach 2020-2025

Główni realizatorzy i partnerzy:

Urząd Gminy Lubrza, Rada Gminy, Ośrodek Pomocy Społecznej, Policja, Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemoc w rodzinie, organizacje pozarządowe, powiatowe jednostki organizacyjne pomocy społecznej świadczące wsparcie i interwencję dla osób doświadczających przemoc w rodzinie, Ośrodek Interwencji Kryzysowej.

Oczekiwane efekty:

- 1) Zmniejszenie oddziaływania niekorzystnych skutków doświadczania przemoc;
- 2) Rozwój form pomocy kierowanej do osób doświadczających przemoc w rodzinie;
- 3) Zintegrowanie form wsparcia osób doświadczających przemoc w rodzinie.

Cel strategiczny 2. Poprawa dostępności usług społecznych dla mieszkańców gminy**Cel operacyjny 2.1. Wsparcie prawidłowego rozwoju dzieci i młodzieży****Działania:**

- 1) Upowszechnianie wiedzy na temat prawidłowego psychofizycznego i psychospołecznego rozwoju dzieci i młodzieży, specyficznych potrzeb w danym okresie rozwojowym oraz możliwych form zaspokajania tych potrzeb;
- 2) Wsparcie i rozwój form opieki dla dzieci do lat 3 oraz dzieci w wieku przedszkolnym;
- 3) Wsparcie i rozwój oferty placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży;
- 4) Wsparcie i rozwój oferty spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież, rozwoju zainteresowań oraz zdobywania kompetencji i umiejętności przydatnych w dorosłym życiu;
- 5) Wsparcie i rozwój działań profilaktycznych, edukacyjnych i wyrównawczych służących poprawie społecznego funkcjonowania dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- 6) Kształtowanie postaw społecznych młodego pokolenia (m.in. poprzez tworzenie wolontariatu, działania międzypokoleniowe, działania na rzecz społeczności lokalnej);
- 7) Wsparcie działań na rzecz dzieci i młodzieży niepełnosprawnej;
- 8) Wsparcie i rozwój działań na rzecz dzieci uzdolnionych;
- 9) podnoszenie, jakości kształcenia i wsparcia w placówkach oświatowych, poprzez podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kadry nauczycielskiej i pedagogicznej oraz dbałość o wysoką jakość infrastruktury szkolnej;
- 10) Monitoring sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych;
- 11) Inicjowanie i udział w projektach mających na celu wsparcie rozwoju dzieci i młodzieży, w tym w projektach finansowanych z funduszy unijnych;
- 12) Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami podejmującymi działania na rzecz dzieci i młodzieży

Wskaźniki:

- 1) Liczba dzieci i młodzieży objętych działaniami rozwojowymi;

- 2) Liczba upowszechnionych informacji na temat rozwoju dzieci i młodzieży;
- 3) Liczba spotkań, konferencji, warsztatów, szkoleń dotyczących problematyki rozwoju dzieci i młodzieży;
- 4) Liczba form wsparcia kierowanych do dzieci i młodzieży;
- 5) Liczba placówek dla dzieci i młodzieży;
- 6) Liczba dzieci i młodzieży objętych działaniami placówek.

Termin realizacji:

Zadanie ciągłe, prowadzone w latach 2020-2025

Główni realizatorzy i partnerzy:

Urząd Gminy Lubrza, Rada Gminy, Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki przedszkolne, szkoły, organizacje pozarządowe, rodzice, Kościół, społeczność lokalna

Oczekiwane efekty:

- 1) Prawidłowy rozwój psychofizyczny i psychospołeczny dzieci i młodzieży;
- 2) Nabycie kompetencji i umiejętności przydatnych w dorosłym życiu;
- 3) Wzrost zaangażowania w życie społeczności lokalnej.

Cel operacyjny 2.2. Wsparcie prawidłowego funkcjonowania rodziny

Cele szczegółowe:

2.2.1. Wsparcie rodzin w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych

Działania:

- 1) Praca socjalna z rodziną przeżywającą trudności opiekuńczo-wychowawcze;
- 2) Upowszechnianie wiedzy na temat prawidłowego funkcjonowania rodziny;
- 3) Promowanie prawidłowego modelu rodziny;
- 4) Upowszechnianie informacji na temat dostępności poradnictwa specjalistycznego i form terapii wspierających rodziny w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych;
- 5) Upowszechnianie informacji na temat interwencji kryzysowej służącej pomocą osobom i rodzinom w kryzysie;
- 6) Wsparcie i rozwój działań służących podnoszeniu poziomu wiedzy rodziców związanej z problematyką opieki i wychowania dzieci oraz umacniania więzi rodzinnych;
- 7) Rozwój i wsparcie asystentury rodzinnej jako formy pomocy rodzinom w przewycięzaniu trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych;
- 8) Wspieranie i upowszechnianie działań samopomocowych, grup wsparcia dla rodziców przeżywających trudności;
- 9) Upowszechnianie wiedzy na temat możliwości wsparcia rodziców w godzeniu obowiązków rodzicielskich z życiem zawodowym;
- 10) Realizacja programów na rzecz wspierania rodziny na poziomie lokalnym;
- 11) Inicjowanie i udział w projektach mających na celu wsparcie prawidłowego funkcjonowania rodziny, w tym w projektach finansowanych z funduszy unijnych;
- 12) Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami podejmującymi działania na rzecz rodziny.

Wskaźniki:

- 1) Liczba rodzin objętych pracą socjalną z powodu bezradności opiekuńczo wychowawczej;

- 2) Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny;
- 3) Liczba dzieci z gminy umieszczona w pieczy zastępczej;
- 4) Liczba upowszechnionych informacji na temat prawidłowego funkcjonowania rodziny oraz dostępnych form wsparcia dla rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze;
- 5) Liczba spotkań, konferencji, warsztatów, szkoleń dotyczących problematyki prawidłowego funkcjonowania rodziny oraz kształtowania kompetencji rodzicielskich;
- 6) Liczba uczestników spotkań, warsztatów, konferencji, szkoleń poświęconych problematyce prawidłowego funkcjonowania rodziny oraz kształtowania kompetencji rodzicielskich.

Termin realizacji:

Zadanie ciągłe, prowadzone w latach 2020-2025

Główni realizatorzy i partnerzy:

Urząd Gminy Lubrza, Rada Gminy, Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki przedszkolne, szkoły, pracodawcy, organizacje pozarządowe, rodzice, Kościół, PCPR, powiatowe jednostki świadczące usługi na rzecz rodziny, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, społeczność lokalna

Oczekiwane efekty:

- 1) Wzrost kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców;
- 2) Poprawa dostępu do usług społecznych kierowanych do rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem tych, które przeżywają problemy opiekuńczo wychowawcze prawidłowy rozwój dzieci i młodzieży;
- 3) Zmniejszenie liczby dzieci objętych pieczą zastępczą.

2.2.2. Wsparcie rodzin wielodzietnych

Działania:

- 1) Budowanie pozytywnego wizerunku rodziny wielodzietnej w świadomości społecznej, przełamywanie negatywnych stereotypów związanych z wielodzietnością;
- 2) Rozpoznawanie potrzeb rodzin wielodzietnych, uwzględnianie ich specyfiki w działaniach kierowanych do rodzin;
- 3) Upowszechnianie wiedzy i informacji na temat możliwych form wsparcia dla rodzin wielodzietnych;
- 4) Upowszechnianie, wsparcie i rozwój oferty usług kierowanych do rodzin wielodzietnych w ramach Karty Dużej Rodziny – ogólnopolskiej i gminnej praca socjalna z rodziną wielodzietną wymagającą wsparcia.

Wskaźniki:

- 1) Liczba rodzin wielodzietnych w gminie;
- 2) Liczba rodzin wielodzietnych objętych pracą socjalną;
- 3) Liczba rodzin wielodzietnych objętych wsparciem asystenta rodziny;
- 4) Liczba kampanii lokalnych, spotkań, konferencji, materiałów upowszechniających ideę „dużej rodziny”;
- 5) Liczba upowszechnionych informacji na temat usług dostępnych dla rodzin wielodzietnych w ramach Karty Dużej Rodziny liczba rodzin korzystających z Karty Dużej Rodziny.

Termin realizacji:

Zadanie ciągłe, prowadzone w latach 2020-2025

Główni realizatorzy i partnerzy:

Urząd Gminy Lubrza, Rada Gminy, Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki przedszkolne, szkoły, pracodawcy, organizacje pozarządowe, rodzice, Kościół, PCPR, powiatowe jednostki świadczące usługi na rzecz rodziny, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, społeczność lokalna

Oczekiwane efekty:

- 1) Poprawa zaspokajania potrzeb przez rodziny wielodzietne;
- 2) Poprawa wizerunku społecznego rodziny wielodzietnej;
- 3) Poprawa poziomu dzietności w gminie.

Cel operacyjny 2.3. Wsparcie i rozwój usług kierowanych do osób niepełnosprawnych**Cele szczegółowe:****2.3.1. Aktywizacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych****Działania:**

- 1) Upowszechnianie wiedzy na temat oferty usług aktywizacyjnych kierowanych do osób niepełnosprawnych;
- 2) Upowszechnianie informacji na temat możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych;
- 3) Przełamywanie negatywnego wizerunku osoby niepełnosprawnej w świadomości społecznej;
- 4) Współpraca z PCPR i PUP w celu wymiany informacji na temat dostępnych form aktywizacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych;
- 5) Organizacja i wsparcie przedsięwzięć edukacyjnych, integracyjnych, sportowych i kulturalnych z udziałem osób niepełnosprawnych;
- 6) Wsparcie i rozwój działań integrujących środowisko osób niepełnosprawnych i ich rodzin;
- 7) Inicjowanie i udział w projektach mających na celu aktywizację społeczną i zawodową osób niepełnosprawnych, w tym w projektach finansowanych z funduszy unijnych;
- 8) Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami podejmującymi działania na rzecz aktywizacji osób niepełnosprawnych.

Wskaźniki:

- 1) Liczba osób niepełnosprawnych aktywnych zawodowo;
- 2) Liczba kampanii lokalnych, spotkań, konferencji, materiałów upowszechniających pozytywny wizerunek osoby niepełnosprawnej;
- 3) Liczba przedsięwzięć o charakterze integracyjnym;
- 4) Liczba przedsięwzięć kierowanych do osób niepełnosprawnych i ich rodzin;
- 5) Liczba odbiorców przedsięwzięć kierowanych do osób niepełnosprawnych i ich rodzin.

Termin realizacji:

Zadanie ciągłe, prowadzone w latach 2020-2025

Główni realizatorzy i partnerzy:

Urząd Gminy Lubrza, Rada Gminy, Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki przedszkolne, szkoły, pracodawcy, organizacje pozarządowe, rodzice, Kościół, PCPR, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, WTZ, społeczność lokalna.

Oczekiwane efekty:

- 1) Wzrost uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu społecznym i zawodowym;
- 2) poprawa, jakości życia osób niepełnosprawnych;
- 3) Poprawa dostępu do informacji na temat usług aktywizacyjnych kierowanych do osób niepełnosprawnych;
- 4) Zmiana negatywnego wizerunku osoby niepełnosprawnej.

2.3.2. Wsparcie i rozwój usług wspomagających codzienne funkcjonowanie osób niepełnosprawnych

Działania:

- 1) Monitorowanie problemów i potrzeb osób niepełnosprawnych i ich rodzin praca socjalna z osobami korzystającymi z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności;
- 2) Wsparcie finansowe i rzeczowe osób niepełnosprawnych;
- 3) Upowszechnianie informacji na temat dostępnych form wspierania osób niepełnosprawnych w codziennym funkcjonowaniu;
- 4) Organizowanie i rozwój usług wspomagających i opiekuńczych dla osób niepełnosprawnych;
- 5) Organizowanie form wsparcia dla członków rodzin osób niepełnosprawnych opiekujących się swoimi bliskimi, mających na celu;
- 6) Wzrost ich kompetencji opiekuńczych i przeciwdziałanie wypaleniu opiekunów upowszechnianie wiedzy na temat dostępnych form wsparcia i opieki dla osób niepełnosprawnych w okolicy;
- 7) Upowszechnianie informacji na temat dostępności placówek świadczących usługi całodobowe dla osób niepełnosprawnych;
- 8) Inicjowanie i udział w projektach mających na celu rozwój usług opiekuńczych dla osób niepełnosprawnych, w tym w projektach finansowanych z funduszy unijnych;
- 9) Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami podejmującymi działania na rzecz opieki nad osobami niepełnosprawnymi.

Wskaźniki:

- 1) Liczba upowszechnionych informacji na temat usług wspomagających codzienne funkcjonowanie osób niepełnosprawnych;
- 2) Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych w związku z niepełnosprawnością

Termin realizacji:

Zadanie ciągłe, prowadzone w latach 2020-2025

Główni realizatorzy i partnerzy:

Urząd Gminy Lubrza, Rada Gminy, Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki przedszkolne, szkoły, pracodawcy, organizacje pozarządowe, WTZ, rodzice, Kościół, PCPR, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, społeczność lokalna

Oczekiwane efekty:

- 1) Poprawa dostępności i jakości usług wspomagających codzienne funkcjonowanie osób niepełnosprawnych;
- 2) Wsparcie członków rodzin, które w swoim składzie mają osobę niepełnosprawną w pełnieniu funkcji opiekuńczych;
- 3) Zintensyfikowanie współpracy różnych podmiotów publicznych i niepublicznych świadczących usługi na rzecz wspomagania codziennego funkcjonowania osób niepełnosprawnych i ich rodzin.

Cel operacyjny 2.4. Wsparcie i rozwój usług kierowanych do seniorów**Cele szczegółowe:****2.4.1. Aktywizacja osób starszych****Działania:**

- 1) Promowanie aktywnego stylu życia wśród seniorów;
- 2) Inicjowanie i wspieranie inicjatyw senioralnych mających na celu ich integrację i aktywizację;
- 3) Inicjowanie i wspieranie działań międzypokoleniowych służących budowaniu i pielęgnowaniu więzi pomiędzy osobami starszymi i młodszymi;
- 4) Wsparcie i rozwój wolontariatu senioralnego;
- 5) Inicjowanie i wspieranie form aktywnego spędzania czasu wolnego przez seniorów;
- 6) Upowszechnianie informacji na temat działań aktywizacyjnych kierowanych do seniorów w okolicy;
- 7) Wspieranie aktywności senioralnej w ramach funkcjonowania Uniwersytetu Trzeciego Wieku/ klubu seniora;
- 8) Inicjowanie i udział w projektach mających na celu aktywizację seniorów w społeczności lokalnej, w tym w projektach finansowanych z funduszy unijnych;
- 9) Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami podejmującymi działania na rzecz aktywizacji osób starszych.

Wskaźniki:

- 1) Liczba upowszechnionych informacji na temat aktywnego starzenia się;
- 2) Liczba wykładów, spotkań, konferencji, seminariów poświęconych problematyce aktywizacji osób w wieku senioralnym;
- 3) Liczba inicjatyw aktywizujących skierowanych do osób starszych;
- 4) Liczba uczestników inicjatyw aktywizujących;
- 5) Liczba wolontariuszy w wieku senioralnym;
- 6) Klub seniora/ UTW.

Termin realizacji:

Zadanie ciągłe, prowadzone w latach 2020-2025

Główni realizatorzy i partnerzy:

Urząd Gminy Lubrza, Rada Gminy, Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe, Kościół, placówki przedszkolne, szkoły, społeczność lokalna

Oczekiwane efekty:

- 1) Dłużej zachowywana samodzielność życiowa i lepsze zdrowie;

- 2) Wzrost uczestnictwa osób starszych w życiu społeczności lokalnej;
- 3) przełamanie negatywnego stereotypu starości jako okresu bierności i wycofania z życia społecznego;
- 4) Wzrost spójności międzypokoleniowej;
- 5) Wykorzystanie potencjału osób starszych.

2.4.2. Rozwój usług opiekuńczych wspierających osoby starsze w codziennym funkcjonowaniu

Działania:

- 1) Praca socjalna z osobami starszymi;
- 2) Monitorowanie potrzeb opiekuńczych w gminie w kontekście starzenia się populacji;
- 3) Wsparcie finansowe i rzeczowe osób starszych;
- 4) Organizowanie i rozwój usług opiekuńczych dla osób starszych;
- 5) Organizowanie form wsparcia dla opiekunów nieformalnych – osób opiekujących się swoimi bliskimi, mających na celu wzrost ich kompetencji opiekuńczych i przeciwdziałanie wypaleniu opiekunów;
- 6) Upowszechnianie wiedzy na temat dostępnych form wsparcia i opieki dla osób starszych w okolicy;
- 7) Poprawa dostępności terytorialnej usług kierowanych do seniorów poprzez zorganizowanie transportu dla seniorów umożliwiającego im korzystanie z usług poza miejscem zamieszkania;
- 8) Upowszechnianie informacji na temat dostępności placówek świadczących usługi całodobowe dla osób niesamodzielnych oraz warunków związanych ze staraniem się o miejsce w placówce;
- 9) Inicjowanie i udział w projektach mających na celu rozwój usług opiekuńczych, w tym w projektach finansowanych z funduszy unijnych współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami podejmującymi działania na rzecz opieki nad osobami starszymi.

Wskaźniki:

- 1) Liczba upowszechnionych informacji na temat usług opiekuńczych dla seniorów;
- 2) Liczba spotkań, szkoleń, konferencji, seminariów poświęconych problematyce opieki nad osobami w wieku senioralnym;
- 3) Liczba osób starszych korzystających z usług opiekuńczych;
- 4) Liczba opiekunów nieformalnych objętych wsparciem.

Termin realizacji:

Zadanie ciągle, prowadzone w latach 2020-2025

Główni realizatorzy i partnerzy:

Urząd Gminy Lubrza, Rada Gminy, Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe, Kościół, szkoły, społeczność lokalna

Oczekiwane efekty:

- 1) Poprawa dostępności i jakości usług opiekuńczych dla osób starszych;
- 2) Umożliwienie osobom starszym pozostanie w społeczności lokalnej;
- 3) Zachowanie niezależności i samodzielności życiowej;
- 4) Wzrost kompetencji opiekuńczych opiekunów nieformalnych, przeciwdziałanie wypaleniu opiekunów.

Cel operacyjny 2.5. Doskonalenie kompetencji zawodowych kadr pomocy społecznej

Działania:

- 1) Podnoszenie kwalifikacji i umiejętności kadr pomocy społecznej poprzez udział w szkolnych i pozaszkolnych formach kształcenia;
- 2) Zachęcanie do podejmowania specjalizacji w zawodzie pracownika socjalnego oraz z organizacji pomocy społecznej;
- 3) Inspirowanie i zachęcanie do wdrażania nowatorskich metod pracy z osobami korzystającymi z pomocy społecznej, ze szczególnym uwzględnieniem form opartych na uruchamianiu zasobów i aktywności klienta;
- 4) Tworzenie pracownikom pomocy społecznej możliwości uczestnictwa w grupowej superwizji pracy socjalnej.

Wskaźniki:

- 1) Liczba szkoleń, konferencji, seminariów, warsztatów, kursów, studio mających na celu wzrost kompetencji zawodowych kadr pomocy społecznej;
- 2) Liczba osób uczestniczących w szkolnych i pozaszkolnych formach kształcenia;
- 3) Liczba godzin superwizji grupowej.

Termin realizacji:

Zadanie ciągłe, prowadzone w latach 2020-2025

Główni realizatorzy i partnerzy:

Urząd Gminy Lubrza, Rada Gminy, Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej, szkoły Wyższe

Oczekiwane efekty:

- 1) Wzrost kompetencji zawodowych kadr pomocy społecznej;
- 2) Poprawa jakości usług społecznych świadczonych przez kadry pomocy społecznej;
- 3) Przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu;
- 4) Upowszechnienie metod pracy socjalnej opartej na uruchamianiu zasobów klienta i aktywnego udziału w przezwyciężaniu sytuacji problemowej;
- 5) Wzrost umiejętności związanych z organizowaniem i mobilizowaniem aktywności społeczności lokalnej.

Cel strategiczny 3. Integracja społeczności lokalnej

Cel operacyjny 3.1. Budowa kapitału społecznego

Cele szczegółowe:

3.1.1. Budowanie poczucia tożsamości ze społecznością lokalną

Działania:

- 1) Upowszechnianie wiedzy na temat dziedzictwa historycznego i kulturowego gminy i jego promocja;
- 2) Budowanie postawy szacunku mieszkańców gminy wobec jej zasobów i dbałości o ich stan;
- 3) Organizowanie imprez okolicznościowych popularyzujących dziedzictwo historyczne i kulturowe gminy;
- 4) Zdiagnozowanie potencjału turystycznego i rekreacyjnego gminy w nawiązaniu do walorów natury oraz dziedzictwa historycznego i kulturowego oraz wykorzystanie tego potencjału na rzecz rozwoju gminy;

- 5) Organizowanie imprez okolicznościowych lub cyklicznych, „szlaków/ścieżek tematycznych” itp. popularyzujących walory naturalne oraz dziedzictwo historyczne i kulturowe gminy;
- 6) Organizowanie kampanii społecznych/ akcji tematycznych mających na celu budowanie przywiązania mieszkańców do własnej gminy;
- 7) Włączenie w działania edukacyjne kierowane do dzieci i młodzieży wiedzy na temat walorów naturalnych gminy oraz jej dziedzictwa historycznego i kulturowego;
- 8) Nawiązanie współpracy ze środowiskiem akademickim w celu pogłębiania i aktualizowania wiedzy na temat historii i dziedzictwa gminy;
- 9) Inicjowanie i udział w projektach mających na celu utrzymanie i ochronę dziedzictwa gminy, w tym w projektach finansowanych z funduszy unijnych;
- 10) Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami podejmującymi działania na rzecz utrzymania i ochrony dziedzictwa gminy.

Wskaźniki:

- 1) Liczba upowszechnionych informacji na temat walorów naturalnych gminy oraz jej dziedzictwa historycznego i kulturowego;
- 2) Liczba „szlaków/ścieżek” tematycznych;
- 3) Liczba przedsięwzięć kierowanych do mieszkańców;
- 4) Liczba uczestników tego typu przedsięwzięć;
- 5) Liczba kampanii społecznych;
- 6) Liczba odbiorców kampanii społecznych;
- 7) Liczba przedsięwzięć edukacyjnych kierowanych do dzieci i młodzieży.

Termin realizacji:

Zadanie ciągłe, prowadzone w latach 2020-2025

Główni realizatorzy i partnerzy:

Urząd Gminy Lubrza, Rada Gminy, Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe, Kościół, szkoły, społeczność lokalna, szkoły wyższe, organizacje turystyczne.

Oczekiwane efekty:

- 1) Wzrost wiedzy na temat historii, kultury oraz uwarunkowań naturalnych gminy, wyróżniających ją spośród innych jednostek terytorialnych;
- 2) Wzrost poczucia przywiązania do gminy i dumy z bycia jej mieszkańcem;
- 3) Wzrost przekonania o wyjątkowości/unikatowości „mojej małej ojczyzny”;
- 4) Wzrost atrakcyjności gminy dla odwiedzających, inwestorów.

3.1.2. Umacnianie relacji społecznych opartych na zaufaniu i odpowiedzialności za kształt społeczności lokalnej**Działania:**

- 1) Organizacja i współorganizacja przedsięwzięć integracyjnych dla mieszkańców gminy;
- 2) Wsparcie i rozwój infrastruktury lokalnej umożliwiającej mieszkańcom gminy;
- 3) Wspólne spędzanie czasu;
- 4) Włączanie mieszkańców w podejmowanie decyzji o istotnych dla gminy przedsięwzięciach i projektach;

- 5) Budowanie relacji otwartości i odpowiedzialności pomiędzy władzami lokalnymi a mieszkańcami gminy;
- 6) Organizowanie cyklicznych spotkań władz gminy z mieszkańcami służących przedstawieniu i konsultacji głównych kierunków rozwoju gminy;
- 7) Inicjowanie i wspieranie działań na rzecz wzmocnienia więzi wspólnotowych i sąsiedzkich;
- 8) Inicjowanie i udział w projektach mających na celu wzmocnienie więzi wspólnotowych, w tym w projektach finansowanych z funduszy unijnych;
- 9) Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami podejmującymi działania na rzecz budowania i wzmocnienia wspólnoty lokalnej.

Wskaźniki:

- 1) Liczba przedsięwzięć integracyjnych kierowanych do mieszkańców;
- 2) Liczba uczestników tego typu przedsięwzięć;
- 3) Liczba spotkań konsultacyjnych;
- 4) Liczba uczestników tych spotkań;
- 5) Liczba uwzględnionych przez władze lokalne postulatów obywatelskich.

Termin realizacji:

Zadanie ciągle, prowadzone w latach 2020-2025.

Główni realizatorzy i partnerzy:

Urząd Gminy Lubrza, Rada Gminy, Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe, społeczność lokalna

Oczekiwane efekty:

- 1) Wzrost integracji społecznej, wzrost poczucia przynależności do społeczności lokalnej;
- 2) Przeciwdziałanie izolacji i niechęci wobec nowo osiedlonych mieszkańców;
- 3) Wzrost partycypacji mieszkańców w podejmowaniu ważnych dla nich decyzji;
- 4) Wzrost poczucia odpowiedzialności za rozwój gminy.

Cel operacyjny 3.2. Wspieranie samoorganizacji społeczności lokalnej

Cele szczegółowe

3.2.1. Animacja środowisk lokalnych

Działania:

- 1) Propagowanie aktywności i odpowiedzialności jako postawy ukierunkowanej na rozwój społeczności lokalnej jako całości i zaspokajanie potrzeb jej mieszkańców;
- 2) Upowszechnianie informacji na temat możliwości i form samoorganizowania się mieszkańców gminy wsparcie i rozwój wolontariatu mieszkańców;
- 3) Upowszechnianie inicjatywy lokalnej jako formy współdziałania mieszkańców gminy na rzecz dobra wspólnego;
- 4) Popularyzacja idei Lokalnej Grupy Działania jako inicjatywy wspólnotowej propagowanie, wspieranie i rozwój działań animacyjnych w społeczności lokalnej;
- 5) Wspieranie animatorów, liderów i organizatorów społeczności lokalnej;
- 6) Inicjowanie i udział w projektach mających na celu pobudzenie aktywności lokalnej, w tym w projektach finansowanych z funduszy unijnych;
- 7) Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami podejmującymi działania na rzecz budowania i wzmocnienia aktywności wspólnoty lokalnej.;

Wskaźniki:

- 1) Liczba inicjatyw lokalnych;
- 2) Liczba wolontariuszy;
- 3) Liczba projektów mających na celu aktywizację społeczności lokalnej;
- 4) Liczba działań ukierunkowanych na podniesienie kompetencji związanych z animowaniem i organizowaniem społeczności lokalnej.

Termin realizacji:

Zadanie ciągłe, prowadzone w latach 2020-2025

Główni realizatorzy i partnerzy:

Urząd Gminy Lubrza, Rada Gminy, Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe, społeczność lokalna

Oczekiwane efekty:

- 1) Pobudzenie aktywności mieszkańców gminy;
- 2) Wykreowanie liderów lokalnych jako potencjału prorozwojowego gminy;
- 3) Wzrost zaangażowania mieszkańców w sprawy społeczności lokalnej;
- 4) Wzrost umiejętności samodzielnego zaspokajania specyficznych potrzeb, istotnych z punktu widzenia mieszkańców danego obszaru.

3.2.2. Rozwój współpracy z podmiotami prowadzącymi działalność w obszarze pożytku publicznego**Działania:**

- 1) Budowanie i umacnianie współpracy z organizacjami pozarządowymi na rzecz rozwiązywania problemów społecznych;
- 2) Upowszechnianie wiedzy na temat zasad tworzenia organizacji pozarządowych;
- 3) Inicjowanie działań na rzecz powstawania nowych organizacji pozarządowych w gminie;
- 4) Upowszechnianie informacji o sektorze pozarządowym działającym w gminie, powiecie i regionie;
- 5) Zachęcanie organizacji pozarządowych do zintensyfikowania zaangażowania w rozwiązywanie problemów społecznych w gminie;
- 6) Inicjowanie i udział w projektach mających na celu pobudzenie aktywności obywatelskiej w tym w projektach finansowanych z funduszy unijnych;
- 7) Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami podejmującymi działania na rzecz wzmocnienia aktywności obywatelskiej.

Wskaźniki:

- 1) Liczba organizacji pozarządowych realizujących zadania z zakresu rozwiązywania problemów społecznych;
- 2) Liczba organizacji działających na terenie gminy;
- 3) Liczba konkursów dla organizacji pozarządowych na realizację zadań z zakresu rozwiązywania problemów społecznych;
- 4) Liczba podmiotów, które otrzymały dofinansowanie w ramach konkursów na realizację zadań z zakresu rozwiązywania problemów społecznych;
- 5) Liczba zawartych porozumień/umów regulujących współpracę gminy z organizacjami pozarządowymi.

Termin realizacji:

Zadanie ciągłe, prowadzone w latach 2020-2025

Główni realizatorzy i partnerzy:

Urząd Gminy Lubrza, Rada Gminy, Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe, społeczność lokalna.

Oczekiwane efekty:

- 1) Wzrost liczby organizacji pozarządowych angażujących się w rozwiązywanie problemów społecznych w gminie;
- 2) Rozwój społeczeństwa obywatelskiego;
- 3) Poprawa dostępu do usług społecznych.

Cel operacyjny 3.3. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych**Działania:**

- 1) Diagnozowanie i monitorowanie potrzeb w zakresie rewitalizacji obszarów zdegradowanych;
- 2) Inicjowanie i wspieranie działań rewitalizacyjnych;
- 3) Zachęcanie mieszkańców obszarów zdegradowanych do podejmowania aktywności na rzecz poprawy swoich warunków życia;
- 4) Dbalność o zrównoważony rozwój usług społecznych dostępnych mieszkańcom gminy;
- 5) Inicjowanie i udział w projektach rewitalizacyjnych, w tym w projektach finansowanych z funduszy unijnych;
- 6) Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami podejmującymi działania rewitalizacyjne.

Wskaźniki:

- 1) Liczba obszarów zrewitalizowanych;
- 2) Liczba projektów rewitalizacyjnych;
- 3) Liczba osób uczestniczących w rewitalizacji.

Termin realizacji:

Zadanie ciągłe, prowadzone w latach 2020-2025

Główni realizatorzy i partnerzy:

Urząd Gminy Lubrza, Rada Gminy, Ośrodek Pomocy Społecznej, Biblioteka, organizacje pozarządowe, społeczność lokalna

Oczekiwane efekty:

- 1) Poprawa warunków życia mieszkańców obszarów zrewitalizowanych;
- 2) Wzrost spójności społecznej;
- 3) Wzrost zaangażowania i poczucia sprawstwa mieszkańców obszarów zrewitalizowanych;
- 4) Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców gmin.

Monitoring

Strategia stanowi podstawowy dokument wyznaczający główne cele, kierunki działań i wynikające z nich zadania ujmowane w perspektywie długofalowej w odniesieniu do zdiagnozowanych potrzeb. Efektem realizacji założeń strategicznych powinno być wystąpienie pożądanych zmian w danym obszarze. Prawidłowa realizacja Strategii wiąże się z koniecznością prowadzenia systematycznych działań monitorująco-oceniających proces wdrażania jej zapisów. Działania te służą określeniu czy cele i założenia strategiczne zostały sformułowane prawidłowo, czy i w jakim stopniu są one realizowane, czy zapisy strategiczne wymagają modyfikacji i dostosowania do ewoluujących potrzeb społeczności lokalnej, czy przeznaczane na realizację Strategii środki finansowe są adekwatne oraz czy dzięki realizacji założeń strategicznych osiągnane są trwałe rezultaty, pozytywnie oddziałujące na społeczność lokalną.

Monitoring Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Lubrza na lata 2020-2025 łączyć będzie w sobie elementy monitoringu i ewaluacji, jako procesów wzajemnie komplementarnych i polegać będzie na kompleksowym zbieraniu informacji ilościowych i jakościowych, które poddane pogłębionej analizie umożliwią ocenę poziomu zaawansowania wprowadzanych w ramach Strategii rozwiązań, dostarczą wiedzy na temat efektywności i skuteczności narzędzi i form wdrażania założeń strategicznych oraz pozwolą na modyfikację istniejących założeń i sformułowanie wniosków co do przyszłych kierunków działania.

Za podstawowe źródła informacji służące monitoringowi Strategii powinny zostać uznane następujące elementy:

- wskaźniki określone dla poszczególnych celów strategicznych, pozwalające „zmierzyć” poziom zaawansowania realizacji celów strategicznych oraz kierunek zmian wynikających bezpośrednio lub pośrednio z działań podejmowanych w ramach Strategii;
- dane statystyczne (dostępne w ramach Banku Danych Lokalnych, innych baz GUS oraz statystycznych baz branżowych w obszarze pomocy społecznej, rynku pracy, ochrony zdrowia, aktywności obywatelskiej);
- sprawozdawczość własna Gminy tworzona w związku z realizacją zadań własnych i zleconych wynikających z kompetencji gminy określonych w przepisach prawa.

Elementem uzupełniającym monitoring mogą być również empiryczne badania ewaluacyjne – jakościowe (np. wywiady, obserwacja) i ilościowe (ankiety, sondaże), służące zebraniu informacji zwrotnej na temat realizacji zadań strategicznych od mieszkańców Gminy. Istotnym medium w zbieraniu tego typu informacji może stać się strona internetowa Gminy, ale również Urząd Gminy, gazeta lokalna czy spotkania organizowane przez sołtysów/ w parafii, itp. Monitoring Strategii prowadzony będzie przez specjalny zespół powołany zarządzeniem Wójta Gminy Lubrza, w którym to zarządzeniu określone zostaną szczegółowe zasady i terminy prowadzenia monitoringu.

Podsumowanie

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Lubrza na lata 2020- 2025 jest dokumentem samorządu gminnego, długofalowym scenariuszem rozwoju gminy w obszarze lokalnej polityki społecznej i rozwiązywania problemów społecznych . W swojej koncepcji zakłada cele i kierunki działań, które będą realizowały wizję rozwoju społecznego Gminy Lubrza przyczyniając się do poprawy jakości życia jej mieszkańców.

Strategia nie tylko wyznacza kierunek, w którym należy zintensyfikować podejmowane działania, ale także wskazuje podmioty, które odpowiadają i przyczyniają się do jej realizacji – to m.in. przedstawiciele władz samorządowych gminy, urzędnicy samorządowi, przedstawiciele pomocy społecznej, oświaty, instytucji kultury, ochrony zdrowia, reprezentanci sfery biznesu, lokalnych organizacji pozarządowych i przedstawiciele instytucji użyteczności publicznej. Dzięki temu Strategia

jest narzędziem współpracy pomiędzy samorządem gminnym, a partnerami prywatnymi i pozarządowymi w realizacji założonej wizji.

Warto pamiętać przy tym, iż założenia Strategii, mające charakter długofalowy, podlegać mogą modyfikacjom i aktualizacji, w zależności od zmian zachodzących w życiu społecznym oraz zdiagnozowanych istotnych potrzeb społeczności lokalnej, które wymagają zaspokojenia